

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 września 2020r.

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu, VI Wydział Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia Łukasz Kozakiewicz

po rozpoznaniu w dniu 1 września 2020r. na posiedzeniu niejawnym1 sprawy

z powództwa (...) **Spółki Akcyjnej w W.**

przeciwko **O. K.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego O. K. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 37.184,14 zł (trzydzieści siedem tysięcy sto osiemdziesiąt cztery złote 14/100) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 14 grudnia 2019r.,

II. dalej idące powództwo oddala,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.082,- zł (cztery tysiące osiemdziesiąt dwa złote 00/100) tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 3.600,- zł (trzy tysiące sześćset złotych 00/100) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

/SSR Łukasz Kozakiewicz/

UZASADNIENIE

Powód domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 37.184,14 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 13 grudnia 2019r. i kosztami procesu. W uzasadnieniu podał, że zawarł z pozwanym w formie elektronicznej umowę kredytu, którą wypowiedział wobec braku spłaty wynikającego z niej zadłużenia.

Nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 23 grudnia 2019r., sygn. akt VI Nc – e (...) nakazano pozwanemu aby zapłacił na rzecz powoda kwotę 37.184,14 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 13 grudnia 2019r. oraz kwotę 2.865,- zł tytułem kosztów procesu.

W sprzeczności od tego nakazu zapłaty, pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Zarzucił brak legitymacji czynnej powoda, brak wykazania roszczenia co do zasady i wysokości oraz przedawnienie roszczenia.

Sąd ustalił.

Na skutek wniosku pozwanego, strony zawarły umowę kredytu, na podstawie której powód udzielił pozwanemu limitu w karcie kredytowej w wysokości 33.600,- zł przeznaczonego na finansowanie bieżącej działalności gospodarczej oraz wydał kartę kredytową (§ 1, Aneks). Wykorzystanie kredytu następowało przy użyciu karty kredytowej. Pozwany zobowiązał się do zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami, opłatami i prowizjami, przy czym podlegał on spłacie automatycznie z rachunku bieżącego pozwanego (§ 7) w terminie 12 miesięcy od jego udostępnienia (§ 3), chyba że umowa została automatycznie przedłużona na kolejne 12 miesięcy, co następowało pod warunkiem: (§ 11). Kredyt oprocentowany był według umownej stopy procentowej stanowiącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, naliczanego miesięcznie (§ 8; § 12). Umowa mogła być wypowiedziana przez powoda z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia m.in. w przypadku braku spłaty wymagalnych należności

w terminie. W razie wytoczenia powództwa o zaległy kredyt z odsetkami, od tak określonej kwoty powodowi służyły odsetek ustawowe od następnego dnia po wytoczeniu powództwa (§ 12; § 13).

Dowód: umowa kredytu nr (...) – k. 27 – 31, wniosek o produkty kredytowe dla firm Nr (...) – k. 32 – 33, potwierdzenie zamówienia karty kredytowej – k. 34, potwierdzenie zawarcia aneksu – k. 35 – 36, postanowienia z dn. 22.11.2013r. sygn. akt (...) – k. 37 – 38, odpis pełny z KRS – k. 39 – 48.

Pozwany wykonywał operacje przy użyciu karty kredytowej w okresie od 21 czerwca 2016r. do 18 lipca 2019r. W tym okresie pozwany wykorzystał kredyt w łącznej wysokości 123.806,47 zł (w tym odsetki, opłaty i prowizje), spłacając łączną kwotę 83.564,62 zł.

Dowód: zestawienie operacji – k. 49 – 57.

Pismem z dnia 15 lutego 2019r., doręczonym w dniu 21 lutego 2019r., powód wezwał pozwanego do zapłaty zaległego zobowiązania kredytowego, wynoszącego na dzień 15 lutego 2019r. kwotę 3.755,58 zł, w terminie 14 dni, informując jednocześnie o możliwości zmiany warunków lub restrukturyzacji zobowiązania na wniosek kredytobiorcy złożony w terminie 14 dni od doręczenia pisma.

Pismem z dnia 16 kwietnia 2019r., doręczonym w dniu 23 kwietnia 2019r., powód wypowiedział umowę kredytu z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia. W związku z tym wskazał, że do zapłaty pozostaje cała kwota kredytu tj. 34.624,79 zł (33.645,- zł należności głównej i 979,79 zł odsetek).

Dowód: pismo z dn. 15.02.2019r. z wydrukiem śledzenia przesyłek – k. 58, 59 – 60, pismo z dn. 16.04.2019r. z potwierdzeniem doręczenia – k. 61, 62 – 63.

Według stanu na dzień 12 grudnia 2019r., zobowiązanie pozwanego z tytułu umowy kredytu wynosiło 37.184,14 zł, w tym należność główna: 33.705,- zł; odsetki za okres od 10 grudnia 2018r. do 12 grudnia 2019r. obliczone według stopy procentowej wynoszącej 10% w stosunku rocznym: 3.479,14 zł.

Dowód: wyciąg z ksiąg banku – k. 64 – 65.

Sąd zważył.

Stan faktyczny sprawy ustalono na podstawie zaoferowanych przez powoda dowodów z dokumentów prawdziwości i rzetelności których żadna ze stron nie przeczyła.

Na podstawie przeprowadzonych dowodów ustalono istotne okoliczności sprawy, obejmujące fakt zawarcia przez strony umowy kredytu oraz sposób jej wykonania przez pozwanego.

Łącząca strony umowa została zawarta zgodnie z wymogami art. 69 Prawa bankowego (w brzmieniu obowiązującym w dacie jej zawarcia), w myśl którego przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności: strony umowy; kwotę i walutę kredytu; cel, na który kredyt został udzielony; zasady i termin spłaty kredytu; wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany; sposób zabezpieczenia spłaty kredytu; zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu; terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych; wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje; warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

Uzupełniająco należy wskazać, że przedmiotowa umowa została zawarta w formie elektronicznej, dopuszczalnej w świetle art. 7 ust. 1 i 3 Prawa bankowego w zw. z art. 5 ust. 1 pkt 3 Prawa bankowego. Podkreślenia wymaga, że przepis art. 210 § 2 k.p.c. obliguje strony do wskazania faktów, którym przeczą. Kontestowanie przez zawodowego

pełnomocnika pozwanego jakości inicjatywy dowodowej powoda nie jest równoznaczne z przeczeniem określonym faktom, skoro ustawa wymaga ich wyspecyfikowania. Ocena wartości i mocy dowodowej oferowanych środków dowodowych należy bowiem do sądu. Należy dodać, że poza dowodem na treść spornej umowy kredytu, powód przedstawił także historię operacji dokonanych kartą kredytową wydaną pozwanemu na podstawie tej umowy, co potwierdza fakt jej zawarcia. W konsekwencji stanowisko pozwanego co do braku wykazania przekazania mu projektu umowy, jej zawarcia w tym podpisania, oparte w istocie jedynie na przeczeniu zdarzeniom, których zaistnienie warunkowałyby – zgodnie z Prawem bankowym lub kodeksem cywilnym – powstanie zobowiązania, nie mogły zasługiwać na uwzględnienie. Dla porządku wypada zaznaczyć, że poza sporną umową zawarł w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, co wyklucza stosowanie wobec niego przepisów dotyczących umów zawieranych z konsumentami.

Należy zauważyć, że obrona oparta jedynie a podważaniu wartości dowodowej dowodów oferowanych przez powoda lub jego inicjatywy procesowej nie może prowadzić do przeniesienia wyłącznie na powoda obowiązku dowodzenia okoliczności, którym pozwany przeczy. Taki sposób wykorzystania zasady niedopuszczalności dowodzenia okoliczności negatywnych (co w określonych okolicznościach uprawnia o poprzestania na zaprzeczeniu faktowi), w niniejszej sprawie stanowi niewątpliwie nadużycie prawa. Pozwany kwestionuje prawidłowość swoich danych kontaktowych, złożenia wniosku o przyznanie kredytu, zawarcia umowy, mimo że następnie ze świadczenia powoda korzystał. Powód, zawarł z pozwanym umowę w przegonią o jego działaniu w dobrej wierze (art. 7 k.c.) i brak jest podstaw do odmowy mu ochrony prawnie jedynie z tego powodu, że pozwany obecnie usiłuje zachowanie powoda wykorzystać w celu uniknięcia odpowiedzialności za zaciągnięte zobowiązanie.

Co za tym idzie, Sąd doszedł do przekonania że strony istotnie zawarły sporną umowę kredytu.

Zgodnie z przedmiotową umową, pozwany zobowiązany był do spłaty kredytu, zaś uchybienie tego obowiązku upoważniało powoda do wypowiedzenia umowy (§ 12 i 13 umowy). Z przedstawionej historii operacji wynika, że pozwany wykorzystał kredyt w łącznej wysokości 123.806,47 zł. Kwota ta obejmuje także odsetki, opłaty i prowizje, przy czym pozwany zobowiązany był także do ich spłaty (§ 3 i 7 umowy). Po myśli art. 69 ust. 1 Prawa bankowego, przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Pozwany zapłacił na rzecz powoda łączną kwotę 83.564,62 zł, za zatem udzielony kredyt nie został w całości spłacony. Istnienie zaległości potwierdza także wyciąg z ksiąg banku. Jakkolwiek dokument nie ma mocy dokumentu urzędowego w postępowaniu cywilnym (art. 95 ust. 1a Prawa bankowego), to jednak nie pozbawia go to mocy dowodowej dokumentu prywatnego (art. 245 k.p.c.). Zbieżność informacji wynikających z zestawienia operacji oraz wyciągu z ksiąg banku co do istnienia zaległości (w istocie z zestawienia operacji wynika saldo wyższe niż ujawnione w wyciągu z ksiąg banku), przekonuje że informacje ujęte w wyciągu z ksiąg banku odpowiadają rzeczywistemu stanowi rzeczy. Pozwany nie zdoła zakwestionować zgodności tych danych z rzeczywistym stanem rzeczy. Podkreślenia wymaga, że samo przeczenie wysokości zobowiązania, w sytuacji gdy powód przedstawił dowody na poparcie swojego roszczenia, nie jest tu wystarczające. Pozwany winien był zaoferować dowody potwierdzające, że zobowiązanie zostało spłacone w zakresie większym niż wskazany przez powoda, czego nie uczynił. Nieskuteczna okazał się też inicjatywa oparta na kwestionowaniu dopuszczalności dowodów w postaci wydruków i kopii. Przywołane na tę okoliczność orzecznictwo Sądu Najwyższego zdezaktualizowało się wobec wprowadzenia do Kodeksu cywilnego formy dokumentowej czynności prawnej (art. 77² k.c.) i definicji dokumentu (art. 77³ k.c.).

Brak terminowej spłaty kredytu zgodnie z warunkami umowy stanowił podstawę do wypowiedzenia umowy kredytu (§ 12 i 13 umowy). Pozwany posiadał zaległości w zapłacie kredytu już w styczniu 2017r. Zgodnie z art. 75 ust. 1 Prawa bankowego, w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu [...] bank może [...] wypowiedzieć umowę kredytu. Stosownie do art. 75c ust. 1 i 2 Prawa bankowego, warunkiem tego jest jednak uprzednie wezwanie kredytobiorcy do zapłaty zaległej należności w terminie 14 dni wraz z pouczeniem go o możliwości

restrukturyzacji zobowiązania (**vide**: wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 3 grudnia 2019r., sygn. akt V ACa 454/19). Powód dochował jednak tego wymogu, kierując do pozwanego wezwanie do zapłaty zawarte w piśmie z dnia 15 lutego 2019r., doręczonym w dniu 21 lutego 2019r. W ten sposób, powód wezwał pozwanego do zapłaty zaległego zobowiązania kredytowego, wynoszącego na dzień 15 lutego 2019r. kwotę 3.755,58 zł, w terminie 14 dni, z jednoczesną informacją o możliwości restrukturyzacji zadłużenia. Następnie, po bezskutecznym upływie zakreślonego terminu (przypadającego 7 marca 2019r.), pismem z dnia 16 kwietnia 2019r., doręczonym w dniu 23 kwietnia 2019r., powód wypowiedział umowę kredytu z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia. Oświadczenie powoda, zawarte w w/w piśmie z dnia 16 kwietnia 2019r., wywołało skutek z art. 61 k.c. i spowodowało rozpoczęcie biegu 30 dniowego okresu wypowiedzenia, który upłynął w dniu 23 maja 2019r. To z kolei powodowało natychmiastową wymagalność całej należności wynikającej z umowy kredytu, tj. należności głównej, odsetek kapitałowych (naliczanych zgodnie z umową) oraz odsetek od zadłużenia przeterminowanego. Na dochodzoną przez powoda kwotę zadłużenia składała się należność główna (33.705,- zł) oraz odsetki kapitałowe naliczone za okres od 10 grudnia 2018r. do 12 grudnia 2019r. (3.479,14 zł). Wbrew zapatrywaniu pozwanego, roszczenie to było w całości wymagalne, skoro umowa została uprzednio skutecznie wypowiedziana. Zarzuty pozwanego co do skuteczności wypowiedzenia należało uznać za chybione. Po pierwsze, jak wskazano wyżej powód uczynił to w zgodzie z art. 75 ust. 1 i art. 75c ust. 1 i 2 k.c. Kwestia prawidłowości umocowania osób działających w imieniu powoda winna pozostawać poza sporem, skoro powód wytaczając powództwo potwierdza ich umocowanie, którego zresztą uprzednio pozwany nie kwestionował, nie korzystając z uprawnienia z art. 103 § 2 k.c. Finalnie zaś należy wskazać, że twierdzenia o wypowiedzeniu umowy powód powołał już w pozwie, a zatem obowiązkiem pozwanego było podnieść związane z tym zarzuty już w sprzeciwie od nakazu zapłaty (art. 458⁵ § 1 k.p.c.), co czyniło twierdzenia pisma z dnia 25 sierpnia 2020r. spóźnionymi. Podkreślenia wymaga, że zakreślenie pozwanemu terminu do podania wszystkich twierdzeń i dowodów (k. 70, 71) miało na celu umożliwienie mu uzupełniania dotychczasowych twierdzeń i dowodów, nie zaś powoływanie nowych okoliczności.

Podniesione przeciwko żądaniu pozwu zarzuty braku wymagalności roszczenia oraz jego przedawnienia okazały się chybione. Po pierwsze, pozostają one sprzeczne wzajemnie (roszczenie niewymagalne nie może być jednocześnie przedawnione) jak i z pozostałymi zarzutami pozwanego, dotyczącymi nieistnienia zobowiązania (roszczenie nieistniejące nie może być ani wymagalne ani tym bardziej przedawnione). Niezależnie od tego, należy mieć na uwadze, że roszczenie powoda ulegało przedawnieniu na warunkach określonych w art. 118 k.c., skoro zaś roszczenie powoda było wymagalne: co do odsetek najwcześniej w dniu 10 grudnia 2018r. (uwzględniając początkowy termin naliczania odsetek określony w wyciągu z ksiąg banku), to stosownie do powołanego przepisu ulegało przedawnieniu najwcześniej z końcem roku 2021. Pozew wniesiono zaś w dniu 13 grudnia 2019r. ze skutkiem z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. Jedynie na marginesie należy wskazać, że roszczenie to nie uległoby przedawnieniu także gdyby przyjąć, że najdawniejsza jego część była wymagalna w czerwcu 2016r. (pierwszy okres rozliczeniowy zgodnie z zestawieniem operacji), gdyż w takim wypadku, zgodnie z art. 118 k.c., uległoby ono przedawnieniu z końcem 2019r.

Nie porozumieniem natomiast okazał się zarzut pozwanego co do braku legitymacji czynnej po stronie powoda. Jego istotą jest ustalenie, że roszczenie dochodzone pozwem przysługuje innej osobie niż wnosząca pozew (nie ma tu znaczenia czy roszczenie jest uzasadnione). Pozwany nie poparł tego zarzutu żadnymi dowodami ani pogłębioną argumentacją. Niemniej niewątpliwym jest, że powód powoływał się na roszczenie wynikające z umowy, której był stroną co powoduje, że w sposób oczywisty był legitymowany czynnie w niniejszej sprawie.

W tym stanie rzeczy Sąd doszedł do przekonania, że powództwo jest usprawiedliwione co do zasady i wysokości. Powodowi służy zatem cała zaległa należność w wysokości 37.184,14 zł. Od tej kwoty, zgodnie z art. 481 § 1 k.c., służyć powodowi także odsetki za opóźnienie. Ich stopa winna być jednak określona w oparciu o przepis art. 359 k.c., co wynika z § 12 ust. 3 umowy. Służą one powodowi od dnia 14 grudnia 2019r. W § 12 ust. 3 umowy uzgodniono bowiem, że dalsze odsetki od całej zaległej kwoty, będą służyły powodowi od następnego dnia po wytoczeniu powództwa.

Z tych przyczyn orzeczono jak w pkt I. wyroku.

Powództwo podlegało oddaleniu co do odsetek za dzień 13 grudnia 2019r. Jak wskazano wyżej, strony w § 12 ust. 3 umowy uzgodniły, że dalsze odsetki od zaległej należności służyć będą powodowi od dnia następnego po wytoczeniu powództwa, co miało miejsce w dniu 13 grudnia 2019r. Należy wskazać, że porozumienie takie nie stoi w sprzeczności z dyspozycją art. 482 § 1 k.c., gdyż określa on zasady dochodzenia odsetek od odsetek w sposób semiimperatywny, co oznacza, że nie jest dopuszczalnym żądanie odsetek za okres przypadający przed wytoczeniem powództwa. Nie ma natomiast przeszkód, aby umownie termin ten przypadął po jego wytoczeniu.

Nadto oddaleniu podlegało zadanie zasądzenia dalszych odsetek w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie. W § 12 ust. 3 umowy wskazano, że odsetki te będą naliczane w wysokości ustawowej. Wobec wprowadzenia kodeksowej definicji odsetek ustawowych (art. 359 § 2 k.c.) i odsetek ustawowych za opóźnienie (art. 481 § 2 k.c.), posłużenie się w umowie określonym, odpowiadającym w/w definicji, oznaczeniem odsetek, determinuje sposób ich obliczania. Powód nie mógł zatem żądać odsetek za opóźnienie, których stopa jest wyższa niż odsetek ustawowych.

Z tych przyczyn orzeczono jak w pkt II wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 i art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Powód uległ jedynie w nieznacznej części swojego żądania co uzasadniało uznać go za wygrywającego spór w całości w związku z czym powodowi przysługiwał zwrot wszystkich poniesionych w sprawie kosztów procesu. Poniesione przez powoda koszty procesu wynosiły łącznie POW1 zł i obejmowały: opłatę sądową od pozwu w wysokości 4.082,- zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3.600,- zł (§ 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie – Dz. U. poz. 1800 z późn. zm.) i koszty opłaty skarbowej uiszczonej od złożonego dokumentu pełnomocnictwa w wysokości 17,- zł.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w pkt III wyroku.

/SSR Łukasz Kozakiewicz/

1 art. 148¹ § 1 k.p.c.